

**ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ОЦІНКА ПРОТИЗАПАЛЬНОЇ
СКЛАДОВОЇ ФАРМАКОДИНАМІКИ КОМБІНОВАНОГО
ФІТОЗАСОБУ «АРТРИТАН»**

Набока Ю.М., Зубицька Н.П., Зупанець І.А., Шебеко С.К., Отрішко І.А.
Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. В усьому світі хвороби кістково-м'язової системи розглядаються як одна з найпоширеніших патологій сучасного суспільства. Серед них остеоартроз, поширеність якого (6,43 %) корелює з віком і досягає максимальних показників у осіб старше 45 років, – найбільш поширена патологія синовіальних суглобів. Аналіз даних наукової літератури та результатів клініко-експериментальних досліджень свідчить, що нові препарати хондропротекторної дії з широким спектром фармакодинаміки та високим рівнем безпеки слід шукати серед засобів рослинного походження [2, 3, 4]. На сьогоднішній день деякі рослинні препарати вже отримали міжнародне визнання та добре зарекомендували себе у лікуванні хворих ревматологічного профілю. З метою впровадження у клінічну практику й оптимізації терапії хворих ревматологічного профілю розроблено новий лікарський засіб «Артритан» у вигляді розчину для внутрішнього застосування, що містить екстракти лікарської рослинної сировини: кори верби, квітів ехінацеї, листя берези, квітів бузини.

Мета дослідження. Метою представленої роботи стало проведення дослідження протизапальних властивостей препарату «Артритан» та його комбінації з препаратами «Неврин» й «Нефролік» для обґрунтування доцільності застосування у хворих на остеоартроз.

Методи дослідження. Дослідження протизапальних властивостей препаратів «Артритан», а також «Нефролік», «Неврин» та комбінації АНН при в/ш введенні за умов розвитку експериментального карагенінового запалення проводили на 50 білих нелінійних щурах обох статей масою 150-180 г [Ошибка! Источник ссылки не найден.].

Основні результати. Основним елементом протизапальної активності лікарських речовин є їх вплив на ексудативну стадію запальної реакції. У зв'язку з цим, для об'єктивної оцінки їх протизапальних властивостей в експерименті загальноприйнятим є вивчення антиексудативної дії на моделі асептичного ексудативного запалення.

Препарат „Артритан” чинив помірну протизапальну дію. Так, під його впливом на першу годину спостережень об'єм набряку знижувався статистично не значимо у порівнянні з контрольною групою і склав 43,6 % від вихідних значень, що дорівнювало у середньому 0,68 см³. Далі цей показник був вірогідно нижчим, ніж у контрольній групі, і на другу годину спостережень склав 54,1 % (0,85 см³), а на третю годину – 63,0 % (0,98 см³). Ці дані обумовили наступні показники препарату «Артритан» за протизапальною активністю: станом на першу годину спостережень – 7,2 %, на другу годину – 15,2 % та на третю годину – 19,8 %. Результати статистичного аналізу свідчать,

що отриманий показник протизапальної активності «Артритану» станом на третю годину спостережень вірогідно перевищує активність препарату «Неврин», знаходиться на рівні препарату «Нефролік» та статистично поступається активності комбінації АНН.

Особовий інтерес на даному етапі досліджень представила дослідна комбінація АНН, під впливом якої спостерігався найвищий рівень протизапальної дії у даному експерименті. Так, згідно наведених даних під впливом комбінації на першу годину спостережень об'єм набряку знижувався статистично не значимо у порівнянні з контрольною групою і склав 43,0 % від вихідних значень, що дорівнювало у середньому 0,68 см³. Але далі цей показник був вірогідно нижчим, ніж у контрольній групі, і на другу годину спостережень склав 54,4 % (0,86 см³), а на третю годину – 55,6 % (0,88 см³), і за абсолютним значенням взагалі був найменшим у даному дослідженні. Ці дані обумовили наступні показники протизапальної активності комбінації АНН: станом на першу годину спостережень – 8,7 %, на другу годину – 14,9 % та на третю годину – 29,2 %. Отриманий показник протизапальної активності дослідної комбінації станом на третю годину спостережень, що склав 29,2±2,5 %, є найвищим у представленому дослідженні і за ним комбінація АНН статистично перевищує активність своїх монокомпонентів – препаратів «Артритан», «Неврин» та «Нефролік». Такий рівень протизапальної активності дослідної комбінації можна пояснити синергічною дією її компонентів, а саме сумациєю протизапальної дії препаратів «Артритан» та «Нефролік» і відсутністю вкладу у загальну протизапальну активність з боку препарату «Неврин», який фармакологічно значимої протизапальної дії не проявив.

Таким чином, отримані дані свідчать про те, що на моделі ексудативного запалення кінцівки у щурів препарати «Артритан», «Нефролік» та комбінація АНН проявляють помірний рівень протизапальної дії, який є найбільш вираженим при застосуванні саме дослідної комбінації і досягає 29,2 %. Під впливом препарату «Неврин» протизапальна дія носить статистично не значимий або слабо виражений характер і максимально складає 14,7 %, що не має фармакологічного значення, оскільки для експериментального вивчення протизапальних та/або анагетичних засобів значущим є рівень фармакологічної активності не менш 20 %.

Висновки. В основі відносно високої протизапальної активності комбінації АНН лежить сумація фармакологічних ефектів препаратів «Артритан» та «Нефролік», а вклад у підсумковий рівень активності дослідної комбінації з боку препарату «Неврин» є незначним.

Список літератури

1. Доклинические исследования лекарственных средств : метод. рек. / под ред. А.В. Стефанова. – К: Авиценна, 2002. – 528 с.
2. Остеоартроз: консервативная терапия : монография / под ред. Н. А. Коржа, Н. В. Дедух, И. А. Зупанца. – Х. : Золотые страницы, 2007. – 424 с.
3. American College of Rheumatology 2012 recommendations for the use of nonpharmacologic and pharmacologic therapies in osteoarthritis of the hand, hip, and knee / M.C. Hochberg, R.D. Altman, K.T. April et al. // Arthritis Care & Research. –

2012. – Vol. 64 (4). – P. 465–474.

4. Bijlsma J. W. Strategies for the prevention and management of osteoarthritis of the hip and knee / J. W. Bijlsma, K. Knahr // Best Pract. Res. Clin. Rheumatol. – 2007. – Vol. 21, № 1. – P. 59–76.

УДК: 378.147:615-057.875

ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ «ФАРМАЦІЯ»

Нагорна Н.О., Васюк С.О., Нагорний В.В., Донченко А.О.

Запорізький державний медичний університет

Вступ. Головний вектор сучасного розвитку вищої освіти в Україні визначається загальним спрямуванням вітчизняної вищої школи на входження в загальноєвропейський і світовий освітній простір, гармонізацію національних і міжнародних стандартів вищої освіти. Підвищується соціальне значення держави у забезпеченні доступу до якісної освіти, високого рівня знань, можливості набуття відповідних вмінь, компетенцій через надання вишам академічної мобільності й свободи.

Закон України «Про вищу освіту» серед основних завдань закладів вищої освіти (ЗВО) передбачає «забезпечення органічного поєднання в освітньому процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності». Тому в сучасному освітньому процесі проблема інноваційних методів навчання залишається однією із актуальних у світовій педагогічній і науково-дослідній діяльності. Однак в умовах трансформаційних змін у вищій школі потребують постійного ретельного вивчення та науково-практичного обґрунтування питання кращого досвіду інноваційної освітньої діяльності; характеристики змісту інтерактивних форм навчання, специфіки їх використання у вищих навчальних закладах; індивідуалізовані, командні, проектні технології отримання знань, інформаційно-комунікаційні засоби навчання, он-лайн освіта та інші нововведення.

Мета дослідження. У цьому контексті інноваційну навчальну технологію слід розглядати як загальнодидактичний процес, що полягає у використанні сукупності методів і прийомів спільної діяльності суб'єктів освітнього процесу, спрямованої на досягнення мети навчання, розвиток особистості та креативно-фахового здобуття знань і компетенцій відповідно до завдань підготовки професіоналів нового часу.

Методи дослідження. Для педагогів, які працюють в інноваційному режимі, велике значення має вивчення передового педагогічного досвіду, особливо такого його виду, як новаторський. Крім того інноваційна педагогічна діяльність передбачає створення власного передового педагогічного досвіду:

- обґрунтування його актуальності;
- визначення його об'єкта та провідної ідеї;
- підведення теоретичної бази;
- розробка технології досвіду;
- демонстрація результатів через обнародування і публікацію.